

HOMILIES

> SOLEMNITAT DE L' EPIFANIA DEL SENYOR

Homilia pronunciada a la catedral de Vic el dia 6 de gener del 2009

Escoltant l'evangeli que en aquesta solemnitat de l'epifania del Senyor ens ha estat proclamat, podem dir que sant Mateu ens ha portat de viatge amb els mags que de l'orient arribaren a Betlem. Un viatge que és expressió d'un altre camí interior recorregut pels savis d'Orient. Ells van ser capaços d'escolar la veu de Déu que va parlar silenciosament mitjançant una estrella encesa de nou en el cel, i tot seguint-la, amb les dificultats del camí, arribaren a la meta de l'encontre amb Jesús en els braços de Maria.

Aquelles paraules del salm 15 són realitat per als personatges d'orient que van escoltar el silenci de l'estel. Diu el salm:

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet les seves mans.*

Els dies, l'un a l'altre es transmeten el missatge;

l'una a l'altra se'l revelen les nits.

*Silenciosament, sense paraules,
sense que ningú els senti la veu,
el seu anunci s'escampa a tota la terra,
escolten el seu llenguatge fins als límits del món (vv. 2-5).*

Avui celebrem la solemnitat de l'Epifania del Senyor, de la manifestació del Senyor. La paraula grega *epifania* significa «la manifestació esplèndida quan apunta la llum del dia». En l'infant nascut a Betlem, fill de Maria, s'ha manifestat la glòria de Déu per a tots els homes de la terra, ell és la llum dels pobles. Els mags de l'orient foren els qui van veure la manifestació en el cel. Aquell estel fou eloqüent per a aquells qui van saber mirar al cel i endevinar en els signes dels temps la presència del misteri de Déu.

I ells es van deixar guiar per l'estel i van emprendre el camí vers la veritat a què aquella llum els portava. La vida de l'home en aquest món és també sempre la recerca contínua de la veritat. Massa vegades ens diuen que no hem de pensar i ens diuen que el sentit de la vida es troba en el fet de fruir d'experiències, d'anar sumant experiències diverses. Un exemple d'això és el fet que en aquests dies, lamentablement, s'anuncia una campanya publicitària en alguns autobusos del Transport Metropolità de Barcelona que circularan portant aquesta frase: «Probablement Déu no existeix. Deixa de preocupar-te i gaudeix de la vida.» Com si la qüestió de Déu no fos la més important en la vida d'una persona! Com si la vida fos caminar per caminar, sense rumb, sense saber ni d'on venim ni cap on anem! Com si la font de l'autèntica felicitat estigués en nosaltres mateixos! Aquells mags de l'evangeli ens ensenyen que el

camí autènticament humà és el de cercar la llum i la veritat. O millor encara, és seguir la llum de la veritat.

El camí que els mags van recórrer fou un camí de fe. La llum de la fe guia, però de vegades és tan dèbil, tan dèbil, que sembla que no hi sigui. Sembla com si Déu no hi fos. El silenci de Déu es fa algunes vegades pesat i feixuc, quan nosaltres voldríem la paraula clara. I aquells mags de l'evangeli, tot i la foscor, sense l'estrella van continuar cercant amb la certesa que la llum, que la veritat existeix. I els savis d'orient van saber demanar consell. La Paraula Escrita els fou llum per a continuar caminant. Van saber demanar ajut i escoltar els altres. La saviesa que porta al sentit de la vida sap escoltar amb humilitat els altres, cercant sempre la veritat.

De vegades, com els mags de l'orient, hem de caminar a les fosques, la fe es torna nit fosca. Però en aquests moments també ens és possible veure-hi clar. La nit de la fe és lluminosa perquè ens porta al coneixement veritable de Déu, que sempre està més enllà de la nostra raó i dels nostres sentits. La fe en aquests moments de nit fosca té encara més les característiques de la confiança, de l'abandonament... I la nit fosca es converteix en llum esplendorosa per al qui continua creient. En l'evangeli hem escoltat: *preguntaven... es posaren en camí... i l'estrella s'aturà sobre el lloc on hi havia el nen. La seva alegria fou immensa...*

La perseverança en el camí va portar els mags de l'orient a la manifestació esplèndida del Fill etern de Déu, a l'Epifania de Jesús, a qui trobaren en braços de Maria. Perquè si l'estel és un senyal esplèndid de Jesús, Jesús mateix és el «Sol que il·lumina en ple dia». Ell és aquell de qui Zacaries va profetitzar en el seu càntic: Per l'entranyable misericòrdia del nostre Déu, ens visitarà un sol que vel del cel, per il·luminar els qui viuen en la fosca, en les ombres de la mort (Lc 1,78-79).

Jesús és la llum de tots els pobles. Tots els pobles de la terra, de tots els temps, són cridats a reconèixer la llum que és Crist. La missió de l'Església continuarà fins a la fi de tots els segles, perquè cada generació, cada persona que ve a aquest món té el dret que l'Evangelí li sigui predicat amb claredat, perquè pugui descobrir la llum de Crist que li arriba per mitjà de la predicació de l'Església, per la nostra humil i clara confessió de Crist.

Hem escoltat en la segona lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes com l'Apòstol expressa el seu viatge personal de fe. Ell en el camí de Damasc va ser aconseguit, no per una estrella, sinó per Crist mateix, i en ell va trobar la plenitud de la revelació de Déu. El misteri secret, amagat des de tots els segles, ara ha estat revelat. I quin és aquest misteri? Diu el mateix Pau: *El secret és aquest: que des d'ara, per l'Evangelí, tots els pobles, en Jesucrist, tenen part*

en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.

Jesucrist és el salvador de tots els pobles. El seu missatge té la característica de la universalitat. El convenciment de Pau, dels Apòstols i de l'Església de tots els temps és que Jesús pertany a tots els pobles. Ell és el redemptor de tots i cada un dels homes que formem la humanitat. Per això Pau és el missioner de tots els pobles. Per això la missió de l'Església continua essent universal.

I aquesta universalitat del missatge cristià, que neix de la universalitat de Crist, Salvador de tots els homes, porta a la visió de la humanitat com un tot. Recordem el que ens deia sant Pau: *Tots els pobles, en Jesucrist, tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.* Així és com nosaltres hem de mirar tots els homes que formem la humanitat. Tots formem part d'un mateix cos, que té en Crist el seu cap i el seu Salvador. Per això mai no podem ser indiferents al germà que tenim al costat o a qualsevol germà que trobem en el nostre camí. Hem de portar en el nostre cor el neguit per tota la humanitat i sentir el dolor de cada germà com el que és, membre del mateix cos i cridat a compartir la mateixa promesa i herència.

En aquests dies hem de portar a la pregària, des del fons del cor, les persones que en tots els continents són colpejades pels

odis, per les guerres, pel terrorisme, les discriminacions. Hem de pregar pels qui sofreixen a Terra Santa. Hem de fer nostres els sentiments i les paraules del papa Benet XVI, que s'ha mostrat «profundament afligit pels morts, els ferits, els danys materials, el patiment i les llàgrimes de la població que ha estat víctima d'aquesta tràgica successió d'atacs i represàlies. La pàtria terrenal de Jesús no pot continuar essent testimoni de tant de vessament de sang, que es repeteix, sense fi!». En aquest dia també, quan els nostres infants, en el dia dels Reis, viuen la il·lusió del regal, expressió de la donació dels qui els estimen, hem de tenir ben presents els infants d'arreu del món que viuen en la pobresa i l'exclusió, els infants que són objecte de qualsevol mena d'explotació.

Germans, aprenguem tots les lliçons que ens ensenyen aquests mags. Ells van seguir l'estrella per trobar Jesús. El mateix Jesús se'ns dona continuament per mitjà de la seva Paraula i per mitjà de l'Eucaristia. La Paraula i els sagraments són, al mateix temps, senyal de camí i meta del camí, perquè ens porten al misteri de Déu i són donació de Crist per a nosaltres. Estimem, doncs, l'Escriptura, llegim-la i de manera especial els evangelis cada dia. Siguem ben fidels a la celebració de l'Eucaristia dominical i, si ens és possible i ens hi sentim cridats, a l'Eucaristia diària.

Entraren tot seguit a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, i, prostrats en

terra, li presentaren el seu homenatge. En aquell nen feble en braços de la seva mare, en l'infant indefens, els mags il·luminats per la fe, il·luminats per l'Esperit Sant, van reconèixer el Senyor, el Salvador, el Rei de tots els homes. Ells que eren grans en saviesa i en riquesa van caure de genolls davant Jesús en braços de Maria. El seu sorprenent gest exterior expressa una profunda veritat en el seu cor: ells havien comprès que la salvació consisteix a acollir en el cor Jesús, aquest nen feble i indefens. És aquesta també la lliçó que ens cal aprendre. Hem d'acollir en el cor Jesús i hem d'expressar en els nostres gestos corporals aquest acolliment. Que n'és, de bo, caure de genolls davant Jesús en l'adoració personal, quan és present en el Sagrament de l'Eucaristia! Aprendre a adorar Déu amb tota veritat és el camí de l'autèntica llibertat.

Maria, que vau mostrar el vostre Fill Jesús portant-lo als vostres braços als mags vinguts de l'orient, mostreu-nos-el avui a tots els qui hem vingut per celebrar la seva «epifania», la seva manifestació esplèndida. Pregueu per nosaltres al vostre Fill, perquè ens doni el seu Esperit, perquè tots nosaltres siguem veritables testimonis de Jesús, a fi que tots els homes de tots els pobles el reconeguïn present enmig del món i puguin trobar en ell la veritat i l'amor que en el seu cor cerquen i desitgen. Així sigui.

> INICI DE LA VISITA PASTORAL A L'ARXIPRESTAT DE L'ANOIA SEGARRA

Homília pronunciada a la catedral de Vic el dia 22 de gener del 2009

La visita pastoral a l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra s'inicia aquí en aquesta capella de la catedral de la diòcesi, on reposen les restes mortals de sant Bernat Calbó. Ha estat aquest el costum del que he fet abans d'iniciar les visites pastorals als diferents arxiprestats del bisbat. Ho he fet imitant la pràctica del venerable Josep Torras i Bages, que sempre iniciava les seves visites pastorals encomanant-les a la intercessió del bisbe sant de la diòcesi, Bernat Calbó, celebrant una missa en el seu altar de la catedral.

És molt bo i és molt convenient iniciar totes les nostres activitats amb la pregària, i encara més, quan aquestes són de característica pastoral. Començar pregant és confessar la nostra feblesa davant la tasca que tenim encomanada. Iniciar la visita pastoral pregant vol ser resposta a les paraules de Jesús: *Sense mi no podeu fer res* (Jn 15,5). Certament al Senyor li confiem el fruit espiritual, eclesial, evangelitzador i caritatiu de la visita pastoral a totes les parròquies i comunitats de l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra. Demano al Senyor –i us prego que ho feu amb mi per caritat– que el ministeri episcopal, que el Senyor per mitjà de l'Església m'ha encomanat, el pugui exercir amb tota fidelitat i santedat enmig del Poble de Déu, en aquesta nova visita pastoral.

Permeteu-me que, una vegada més, us agraeixi la vostra proximitat a la meva missió i a la meva persona, que la vostra presència expressa. Com n'és, de significatiu, que en aquesta catedral de la diòcesi el bisbe, els preveres, diaques, religiosos i laics hàgim pregat per cada un dels arxiprestats en l'ocasió de la visita pastoral! L'església mare de totes les esglésies del bisbat, que és la catedral, ha estat el lloc de la pregària per tota la diòcesi en un moment tan significatiu com és la visita pastoral. Vosaltres amb gran fidelitat i amor a la diòcesi –i per això mateix amb amor pel bisbe i el seu ministeri– us heu fet presents una vegada més en la celebració de l'eucaristia avui. No dubteu que així, d'aquesta manera senzilla, anem brodant la meravella de la comunió eclesial, obra de l'Esperit Sant en els nostres cors, perquè la nostra Església de Vic pugui ser cada vegada més i més, en Crist i en el misteri de la seva única Església, sacrament universal de salvació, com ens ensenya el Concili Vaticà II.

La carta als Hebreus ens ha parlat de Jesús, *el qui viu intercedint per sempre a favor de tots els qui per mitjà d'ell s'acosten a Déu; i aquell qui és el nostre gran sacerdot que s'ha assegut en el cel a la dreta del tron de la majestat de Déu i oficia en el lloc sant, en el veritable tabernacle*. I nosaltres acollim aquesta paraula, reconeixent en Jesús el nostre Salvador, el mitjancer de la nova i eterna aliança entre Déu i l'home. Contemplem Jesús, l'Anyell veritable que

esborra el pecat del món, presentant davant el tron de la majestat de Déu la seva persona oferta com a sacrifici redemptor a favor de tots els homes. I el contemplem resplendent de glòria, la que li pertoca com a Fill etern de Déu, i portant en el seu cos els senyals del seu amor. En ell podem contemplar les mans i els peus foradats. I mirant el seu pit veurem el seu cor obert, del qual encara ragen, com una font inexhaurible, la sang i l'aigua, ja que és la font dels sacraments i de la vida de gràcia de la seva Església.

El sacerdoci etern i suprem de Crist que s'expressa de manera sublim en la carta als Hebreus ens ha de portar a reviuir la centralitat de Crist. No podem oblidar mai el paper de Crist en la nostra salvació. En el seu nom i solament en el seu nom, com deia sant Pere en els inicis de la predicació, els homes tenim la salvació.

Per això hem de reviuir contínuament en el nostre cor l'opció per Crist. Una persona esdevé veritablement cristiana quan en la seva vida hi ha hagut un encontre amb Crist. La trobada amb Jesús és l'inici de la salvació. El qui veritablement s'ha deixat trobar per Crist troba la llum i la veritat de la seva existència, perquè ha trobat l'amor misericordiós de Déu.

Trobar-se amb Crist significa ben clarament enamorar-se d'ell. El cristià és aquell qui diu en el seu cor i en la seva vida aquelles paraules de sant Pau: *Em va estimar i es va*

lliurar a la mort per mi... Visc jo, però no sóc jo; és Crist que viu en mi. I aquest enamorament de Crist s'ha de renovar i incrementar cada dia, com pertoca a la naturalesa del veritable amor.

Jesús, el Crist, és el veritable i únic centre de l'Església, de la seva vida i de la seva missió. Les nostres celebracions cristianes han de reflectir aquesta veritat. La nostra predicació, la nostra catequesi, el nostre testimoni, la nostra caritat han de manifestar més clarament que Crist és el tot de la nostra vida i que sense ell nosaltres no som res.

La finalitat de l'Església és la de ser instrument de salvació de tota la humanitat, perquè cada persona es pugui trobar i es pugui enamorar de Jesús, el redemptor de tots i cada un dels homes i dones de la humanitat.

La humanitat ha aparegut avui en les paraules de l'evangeli segons sant Marc que ens ha estat proclamat. Una multitud de gent de llocs diversos venien a trobar Jesús i el seguien, perquè havien sentit a parlar de tot el que feia. És una multitud necessitada de curació, de salvació, i per això volien tocar Jesús.

Aquestes persones que cerquen Jesús, necessitades de la curació, de la salvació, expressen la humanitat sencera malalta que cerca de manera conscient o inconscient Jesús, aquell qui té com a missió treure la

humanitat del pecat i de la mort. Els mateixos esperit malignes reconeixien qui és ell i quina és la seva missió: *Vós sou el Fill de Déu, deien.*

La nostra mirada a la humanitat que ens envolta ha de ser la mirada de Crist, en la qual s'expressa la mateixa mirada de Déu: *Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna (Jn 3,16).* La mirada nostra a la humanitat ha de ser, doncs, la de l'amor, des de l'amor misericordiós de Déu.

I ens hem de sentir enviats a la recerca de les persones necessitades de la paraula reconfortant de l'amor de Crist. I hem de fer nostres els neguits i les esperances dels homes. Hem de carregar al damunt nostre les malalties i les xacres dels nostres germans estimats de Déu. I tot això ho hem de portar al Senyor, perquè ell, amb la seva mà foradada i sagnant d'amor, amoreseixi les nostres ferides, com el bon samarità, amb l'oli del consol i el vi de l'alegria.

L'Església no té en ella mateixa el seu origen i la seva finalitat. L'Església neix de Crist, del seu costat obert en la creu. I té com a finalitat portar-lo a tots els homes. L'Església és de Crist i és per a la humanitat.

Germans i germanes, preguem al Senyor per intercessió de sant Bernat Calbó, enamorat de Crist i predicador infatigable del seu

amor, que tots i cada un de nosaltres visquem l'alegria de la nostra vocació cristiana i eclesial. Preguem per tots els germans de les comunitats parroquials i religioses de l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra, perquè els dons de l'Esperit Sant es vessin sobre ells i puguin viure en el veritable centre del seu cor, que és el mateix Crist, i puguin ser sempre testimonis d'ell amb la seva paraula i la seva caritat.

Encomanem també a la intercessió de santa Maria, mare de l'Església, sota les advocacions del Camí, de Montserrat, del Roser, de Fàtima, de la Pietat, de la Pau, de la Tossa, de Boixadors, del Portal, de l'Astor i titular de moltes esglésies i parròquies de l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra i estimada per tots, el fruit espiritual de la santa visita pastoral que ens disposem a iniciar amb la gràcia de Déu.

GLOSSA SETMANAL

«ES POSTRAREN EN TERRA I L'ADORAREN» (MT 2,11)

Aquests mags vinguts de l'orient, que apareixen en l'evangeli segons sant Mateu, van acomplir l'objectiu del seu llarg i dificultós viatge quan van trobar Jesús en braços de la seva mare, Maria, i fent allò que ens diu el relat, «es prostraren en terra i l'adoraren».

Aquells mags van fer un acte de fe davant aquell tendre infant. La seva aventura de

seguir la llum sincerament i amb esforç els dugué a trobar-se amb Jesús, aquell qui és la llum del món (cf. Jn 8,12). I van expressar amb tota la seva persona el que portaven en el seu cor. L'evangelista ens diu: «es prostraren en terra i l'adoraren».

La paraula grega original en el text és «proskynesis», que indica, com diu un gran exegeta, un gest exterior «d'humiliació», que podia consistir, segons les ocasions, a posar-se de genolls, potser amb els braços estesos en actitud de súplica, o, a més a més, a inclinar-se profundament o àdhuc prostrar-se bocaterrosa. En el seu simbolisme fonamental tradueix l'espontània voluntat de col·locar-se en un pla inferior al d'aquella persona a qui es tributa aquest gest. La mateixa actitud dels mags respecte a Jesús la trobem en les dones i els deixebles després de la resurrecció (cf. Mt 28, 9.17).

Tota aquesta reflexió em mena a preguntar-me si en les nostres comunitats apareix expressada suficientment la nostra actitud interna d'adoració de Déu. El primer que ens cal recordar és que, com diu el Catecisme de l'Església Catòlica, «l'adoració és l'acte primer de la virtut de la religió. Adorar Déu és reconèixer-lo com a Déu, com el Creador i el Salvador, com a Amo i Senyor de tot el que existeix, com a Amor infinit i misericordiós. "Adoraràs el Senyor, el teu Déu, i a ell sol donaràs culte" (Lc 4,8), diu Jesús, citant el Deuteronomi (Dt 6,13)» (núm 2095).